

מדריך לכשרות

עלון יומי להתאחדות הקהילות

יום שני | כח סיון | פרשת קרח

גלון מס' 264

התשע"ה

נתייסד בארה"ב בחודש אדר-ניסן התשל"ד משנה א' קונטרס א' (כרך א')
עד חודש אדר-ניסן התשנ"ח - שנה ח' קונטרס מ' (כרך ח'),
וכעת מתחדשים וממשיכים בעזרה שית"ת בעלון יומי לכל ימות השנה

כולל תשובות מכתבים וביורורים
בענין כשרות המאכלים והבשר

דבר המערכת (בהמשכים)

ג. כשרות - הקראים מקפידים על שחיטת הקנה, הושט ושני ורידים. כמו כן, האיסור בדבר "בישול גדי בחלב אמו" מתפרש אצל הקראים על פי הפשט, היינו בחלב אמו בלבד, ולא איסור כללי לערבב בשר עם חלב כמו אצל הרבנים (אלגמיל עמ' 99; קשאני עמ' 25). כמו כן, קראים לא אוכלים את האליה, שתי הכליות ויותרת הכבד (קורנילדי, עמ' 105)

ד. תפילין - קראים אינם מניחים תפילין (קשאני, עמ' 65; אלגמיל, עמ' 98).

ה. ציצית - הציצית של הקראים שונה מהציצית של הרבנים. בניגוד לרבנים, חל איסור מוחלט אצל הקראים שיהיה בה שמץ של שעטנו (אלגמיל, עמ' 98; קשאני, עמ' 65).

ו. ראש השנה - החג אצל הקראים הוא יום אחד ולא יומיים, כמו אצל הרבנים. כמו כן, הקראים לא תוקעים בשופר, ובכל מקרה החג נקרא אצלם בשם אחר והוא "יום התרועה" (אלגמיל עמ' 104 - 105; קשאני עמ' 54).

על ההבדלים בין מנהגי הקראים למנהגי הרבניים ראו גם:

F. Astren Karaite Judaism and Historical Understanding

(University of South Carolina Press, 2004) pp. 72 - 76.

25. הפילוג שבין קראים לרבניים הביא להתפתחות קורפוס הלכתי שלם בקרב היהודים הרבניים לגבי מעמדם של הקראים ביהדות. מצד אחד התפתחה גישה מקרבת ומתחשבת כלפי היהודים הקראים ואשר ראתה בהם כחלק אינטגרלי מהעם היהודי. הרמב"ם טבע את הביטוי "תינוק שנשבה" לגבי הקראים, במובן זה שמדובר ביהודים לכל דבר וענין אשר טעו בדרך ויש להתיר להם "להסתפח בנחלת ה'" בכפוף לכך שינטשו את דרכם ומנהגיהם ויכירו בתורה שבעל פה. מחד מדובר בגישה מתחשבת אך מאידך יש בה הרבה מן הפטרנליזם. ראו בענין זה:

יעקב שפירא "התייחסות ההלכה לקראים - מדיניות ומסורת הלכתית" מחקרי משפט יט, תשס"ב - 2002, עמ' 285, 293 - 295 (להלן - שפירא).

המשך בעלון הבא

דבר המערכת

המערכת על תיקון הכשרות

עמ' 2
יותר מאלף ספרים וקונטרסים וקול קוראים שיצאו לאור במשך יובל שנים תשכ"ה-תשע"ה

תיקון הברית

עמ' 2
על שמירת ותיקון פגם הברית דיניו ומנהגיו

מצב הכשרות בימינו

עמ' 3
חזקת כשרות של הרבנים המכשירים

מהמתרחש בעולם הכשרות

עמ' 3
מאמרים שנכתבו בארצות הברית לפני מאה שנה בענייני הכשרות

מה אנחנו אוכלים? מי מספק לנו את הבשר?

עמ' 4
כתבות מהעיתונים שרוב הבשר שאנחנו אוכלים, בא מהערבים.

שמע בני עצות לתיקון הכשרות

עמ' 4

מכתבים למערכת

עמ' 4

ועד הכשרות להתאחדות הקהילות
ארגון המוקדש לתיקון מצב הכשרות
בהשתתפות הרבנים והקהילות ולומדי תורה לשמה

בפיקוח כ"ק האדמו"ר רבי שלום יהודה גרוס
אבדק"ק האלמין שליט"א
מחבר יותר מאלף ספרים על כל יסודי הדת

יותר מאלף ספרים וקונטרסים וקול קורא'ס שיצאו לאור במשך יובל שנים תשכ"ה-תשע"ה

תיקון הברית

על שמירת ותיקון פגם הברית דיניו ומנהגיו

בתוכם ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי, מכאן
אנו רואים מזה שהשם יתברך מקנא על עון פגמת הברית,
(ועיין שם במפרשים, ובפנים הספר הארכנו בזה).

הגאולה האחרונה העתידה אי אפשר להיות כי אם עד שיתמו הרשעים והפושעים

איתא בתנ"ך ש"ס בבלי וירושלמי מדרשים זוהר הקדוש ותיקונים ובספרי האריז"ל כי הגאולה האחרונה העתידה אי אפשר להיות כי אם עד שיתמו הרשעים והפושעים ויהיה בירור וליבון וצירוף כמו שכתוב בדניאל בסוף יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים **כא** וגו' אשרי המחכה

ועוד יש לתרץ קושיית האות חיים ושלוש בהקדם דברי הרמב"ן שפירש, דמה שכתוב "לכן אמור", הכוונה בזה שיגיד זה בישראל, כלומר אמור לבני ישראל שהשכר הוא בריתי שלום. וכנראה דיוקו הוא מדלא אמר "אמור לו".

ועל פי זה אפשר לפרש "לכן אמור", שיאמרו הפסוק הזה בכל הדורות, כמו שכתב הרמב"ן ז"ל שיגיד זה בישראל כו', וק"ל. (ב) פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל גו' ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי (כה, יא).

ויש להקשות, למה קיבל פנחס רק ב' ברכות טובות, א) "בריתי שלום", ב) "והייתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם", דהלא מרובה מדה טובה ממדת פורעניות, ופנחס עשה שני דברים, א) "השיב את חמתי מעל בני ישראל", ב) "ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי".

ואפשר לומר בסייעתא דשמיא, בהקדם דברי הש"ך והאמרי שפר על פי הזוה"ק פרשתנו (דף ר"י) דכשהרג פנחס לזמרי, נתקבצו שבטו של שמעון להרגו, ופרחה נשמתו של פנחס, ונשמות בני אהרן נדב ואביהוא שהיו ערטילאין, לפי שלא נשאו נשים, נכנסו בגופו. ואף על פי שהם שנים, ואין גוף אחד יכול לקבל ב' נשמות, אמנם לפי שהיו ערטילאין שלא נשאו נשים, לכן נחשבים כל אחד כ"פלא גופא". וזוהי הכוונה במה שכתוב "בן אהרן הכהן", כלומר, "בן אלעזר" בגוף, ו"בן אהרן הכהן" בנשמה. ולכן זכה פנחס מאותה שעה להיות כהן, כי הי' "בן אהרן הכהן". וזה שאמר השי"ת לשבטים, מה שאתם טוענים שזולת "בן אהרן" הוא גם בן יתרו (וכמאמרם ז"ל שהיו השבטים מבזים אותו, הראיתם בן פוטי זה שפיטם אבי אמו [יתרו] עגלים לעבודת כוכבים), זהו רק עד שהרג לזמרי, אבל אחר שהרג לזמרי הרי הוא רק "בן אלעזר בן אהרן הכהן", ואין לו עוד שום שייכות ליתרו. עד כאן תוכן דבריו.

ואפשר לפרש, דבגלל שני דברים הנ"ל שעשה פנחס קבל ב' דברים, כנ"ל, ועוד קיבל ב' נשמות חדשות כנ"ל, וגם כן קיבל הברכה שחי ד' מאות שנה, כמבואר ברבינו בחיי פרשה זו.

כא כמו שכתוב (זכריה יג, ט), "והבאתי את השלישית באש וצרפתים כצורף את הכסף ובחנתים ככחון את הזהב", עוד **שם**: "יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים והרשיעו רשעים ולא יבינו כל הרשעים והמשכילים יבינו". כתיב (זכריה י"א): "והבאתי

המשך בעלון הבא

בימים הראשונים מדת הרצינית לכל דבר שבקדושה היתה שפוכה על כל בשר וכ"א לפי מדריגתו הי' מתכוין לרצות את בוראו עמי הארץ בתפלות ובקשות, ת"ח בתורה ותפלה, תשב"ר בעבודתו, ועיני כל היתה צופי לתהליך השוחט והתנהגותו ודבר קל שראו בו באופן התנהגותו, ותהום כל העיר, וכ"ז ידוע. אבל כעת כאשר נתהפך תכונת כל העולם כולו, וכל סגנון נפש חי כרחילא בתר רחילא אזיל, כ"א מוטרד ביגיע כפו, ושאר טירדותיו, מי משים לבו כלל למעשי השוחט ויראתו, וכתוצאה מזה מסתובבין שוחטים גרועים קלי הדעת בלי פוצה פה. הגע בעצמך בשו"ת בית הלל פוסל שוחט המביט בנשים כמה שוחטים יוכלו להתפאר במדה זו בזה"י. ולהתהלל שאינו מזלזל בשום מצוה אפילו קצת כדברי הפר"ת מאן דכר שמייה.

בימים הראשונים הרעישו מזמן לזמן עובדות עולמית בשוחט מקולקל ונתעוררו הרבנים ושוחטים כ"א בעירו להתאמץ בפיקוחם ג"ז כבר נשכח זכרו.

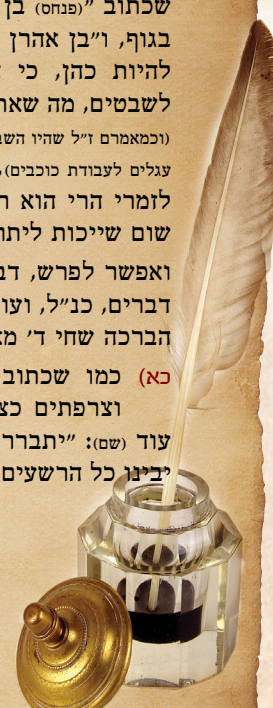
גדולי הדור יצאו מזמן לזמן במכתב תוכחה לעורר לבב חכמי זמן שבל יקילו בנתינת סמיכת וקבלות, ושילמדו הם עצמם אומנות השחיטה לאפשר להם לפקח כדבעי - וג"ז בטלה.

פרנסה לבעה"ב לא היתה מצוי' ושכיחה כ"כ ודכרנא כאשר נתרוקן כסא השוחט בעיר פ. עי' פטירת שוחט הזקן כבר קפצו עליה לערך כארבעים איש להיות נבחרין לשוחט, וכיון שלא היתה כל קושי למצוא שוחט וגם היתה ברירה איזה לבחור מבין עשיריות מתעניינים, הי' בניקל קבלת שוחט מובחר שבמובחרים במעלות ומדות הנצרכין.

אבל כעת שמצב השוחטים נתרוועע למאד ומעטים הרוצין להתעסק בה, ושאר פרנסות מצויות, וכאשר בעה"ב דוחק שחסרים לו שוחטים והוא בעל כיסו של הרב המכשיר פשיטא דפשיטא שכאשר יעמדו ב' או ג' המעוניינים לפני הרב לנסותם לא יניחו לבו להחמיר בהן בכל חומר הדין אחר שלבו בכיסא תלי' ושם במורשי לבו קול בעה"ב דופק ויבך ויתחנן לו לבלי להוציא אותם ריקם ולהקל במשפט המנוסים. כי איככה יוכל לראות בצער נותן לחמו ומימו צמרו ופשתו.

בימי קדם שכר השוחט היתה מקופת הקהל ולא הי' השוחט מרגיש צד הנאה במישרים מן הקצב כיון שאי"ל יד ושארית במשכורתו, ואימת הרב היתה על העליונה כיון שהוא הנהו ראש על הקהל המשלמין להשוחט משכורת, משא"כ בזה"ז ששכירות השוחט משתלמת מבעה"ב ידו על העליונה, ונטיות לב השוחט אחריו להיטיב לבו במה דאפשר וכ"ש שלא להפסידו.

המשך בעלון הבא

מצב הכשרות בימינו

חזקת כשרות של הרבנים המכשירים

במבושלין ומבולבלין אי אפשר לבדוק ולפיכך אסורין שצריכין הן בדיקה ואין להם. עוד אמרת מנין לנו מן ההלכה שצריכין לבדוק הירקות, דעת שזו הלכה רווחת בישראל ומפורש בגמ' שכל דבר שהרחש מצוי בו אסור לאכלו ולשתותו עד שיבדוק וכדאמר שמואל הני תמרי דכדא בתר תריסר ירחי שתא שרו דאלמלא תוך תריסר ירחי אסירי בלא בדיקה מפני שמין התמרים מוחזקין ומצויין להתליע ע"ש.

למדנו מדברי הרשב"א שני דברים חדא דכל דבר שהוחזק בתלעים מכח שמצוי להתליע הרי הוא אסור לאכול עד שיבדוק וכל שהוחזק צריך בדיקה לצאת מאותה חזקה, והרי ברור מילל רבינו הרשב"א ז"ל לחלק בין דבר שהוחזק בתולעים ושנמצאו שם תולעים ובין דבר שלא הוחזק באיסור וכל דבר שהוחזק כבר באיסור אינו יוצא מידי איסורו לעולם עד שיבדוק שלא נמצא שם האיסור אם אפשר ואם א"א עוד לבדוק נאסר המאכל וחיוב לזרקו או למכרו לעכו"ם מעט מעט שלא ישל ישראל, ולכן פשוט החילוק בין י"ח טריפות שמעולם לא הוחזקה בהמה זו בחזקת איסור מ"ח טריפות לא חיבו חז"ל לבדוק אפי' לכתחילה מחמת טירחא יתירה אבל היכא דהוחזק במציאות ואפילו מיעוט המצוי אינו ניתן רק אם יבדקו לגמרי ולא למחצה ולשליש ולרביעי.

והשנית גדולה מזו דאפילו היכא דכבר בדק כראוי ע"פ התורה אלא שלאחר הבדיקה מצא עוד במאכל ג' תולעים הגם שכבר לאחר הבדיקה לכ"ע הו"ל מיעוט שאינו מצוי ואפי' מיעוטא דמיעוטא שהרי בדק כבר והוציא מה שמצוי ואם לא מצא עוד מותר לאכול לכתחילה מ"מ אסור לאכול עד שיבדוק שנית כל הירקות ואם אינו יכול לבדוק כגון ששלקן הרי המאכל אסור ואינו בטל בששים וחיוב לשפכו ולאחר השלקתן א"א עוד לבדוק.

ועוד בו שלישיה) השמיענו הרשב"א ז"ל דירקות דוקא כשהן חייין ושלמים יש להן בדיקה יפה אבל במבושלים ומבולבלין אי אפשר לבדוק ולפיכך הם אסורין שצריכין בדיקה ואין להם, ולפ"ז הירקות שחותכין אותן לחתיכות קטנות (שרעדאן בלע"ז) ורוחצים אותן לאחר החיתוך במים רבים, לא די שאסורין בלי בדיקה שהרי נתחזקו בחזקת מתולעים אלא אפילו אין להם בדיקה שוב כיון שמבולבלין ואין בדיקה מהני להם ואף שהרשב"א כתב במבושלים מ"מ אם עשה כן לירקות חייין ובלבדן ג"כ א"א לבדוק ונאסרו

המשך בעלון הבא

מהמתרחש בעולם הכשרות

מאמרים שנכתבו בארצות הברית לפני מאה שנה

בענייני הכשרות

מהרידב"ז

ומהרב הראשי דארצות הברית הרה"ק רבי יעקב יוסף הערמאן זי"ע שמסר נפשו על הכשרות, ומתוך האיומים שאיימו על חייו והצרות שהיו מנת חלקו בימים ההם, נפל למשכב עד לפטירתו.

בשורה טובה לעולם התורה

כבר יצאו לאור עולם הספרים אשר עיני ישראל כלות אליהם

קובץ כל ספרי ניקור

ושלחנו לארץ ישראל לכל הישיבות גדולות והרבנים הגדולים בט' כרכים משובצים בכל מיני הידור ויופי מעולם לא היו כל הספרים הללו של ניקור מצויין בשוק, וכעת נדפס כדי לתת אפשרות ביד כל הרוצה לרכוש אותן, כי על ידי חסרון הספרים רבו המכשולות במשך השנים שעברו.

בדורות שעברו היו משלמין כל מחיר שבעולם לרכוש הספרים והקונטרסים יקרי המציאות שלא נמצא אף אחד בעיר, והרבה עמל וטורח השקיע המו"ל להשיגן לזכות בהן את הרבים. וכאשר אך יצאו לאור עולם ממש נחטפו מן השוק לגודל יקר חביבותן.

קצרה דעתנו מלדעת עוד כמה שנים ישאר הזדמנות זו לרכוש רכוש היקר הלזו לכל מי שירצה, וכמו שעד עכשיו לא היו נמצאים בשוק כלל במשך הדורות. ומסתבר שלא במהרה יודפס עוד הפעם לרגל הוצאותיה הגדולים.

א. אל תמתינו שיגיע הזמן אשר תבקש הספר ככסף וכמטמונים ולא תמצאנו כי במהרה יאזל מן השוק. מהרו והביאו ברכה לביתכם, עוד יגיע זמן ותאלצו להתחרט על העבר, שהיה לכם הזדמנות כה קלה לרכוש את כולם ולהיות תורת כל מעשי הניקור - ויסוד מלאכת ועבודת הניקור בתוך ביתך ועל העצלות שהי"י בך אז באת עכשיו לחלישת הדעת והלב לחפש אחר הספרים ואיננו.

הכמות מצומצמת וכל הקודם זכה

ב. זה איזה זמן שהחלה התעוררות גדולה בקרב ראשי הישיבות והכוללים ללמוד מעשי הניקור משורשיה, והרבה בני ישיבות כבר שקועין ראשן ורובן בלימוד זה. וכולם כאחד מודים: שלולא הקובץ מספרי הניקור לא מאה מוצאים יד ורגל ביסודות והכללים העיקריים במלאכת הניקור וגם טעויות למה ואלף ע"י העיון בקיצורים בלבד. ורק עכשיו אחר העיון והלימוד בהם עלה בידם לברר כל פרט ופרט על בוריין האמיתי.

הכנס אוצר בלום לביתך

הסעט כולל קי"ח ספרי ניקור מזמן הרמ"א זי"ע עד היום הזה להשיג אצל המחבר: שלום יהודה גראס אב"ק האלמין יע"א

שמע בני

עצות לתיקון הכשרות ועוד

הגוף ולא רק בכל הגוף אלא יש בנו כח ויכולת להתפשט באופן כזה שכל הבית יתמלא בנו".

הפסקתי לדבר עם הרוח והלכתי לביתי. בערב חזרתי ושאלתי שוב אם הוא חפץ לראות את קברו. "כן" ענה לי. בבוקר רצייתי לקחתו אל קברו, אך הוא סרב באומרו כי לפני כן רוצה הוא להכנס לתוך הים לטבול. בקשתי מאבי הנער שבתוכו שכן הרוח, שיקח את בנו אל הים והוא עשה כן ונכנס עם הנער לתוך הים. לפתע החל נער להתרחק בשחיה מהירה, שכן הרוח היתה מוליכו במהירות גבוהה עד שלא היה בכוחו של אדם להשיגו. משראינו זאת נבהלנו מאוד, חששנו לגורלו, אך הוא תפח חזר לשפת הים, טבל והתלבש. אחר כך הלכנו לקברו של האיש בעל הרוח. כל אחד מאתנו זרק אבן על קברו לשם כפרה. כשרצה גם הנער לזרוק אבן התעקמה זרועו לאחוריו ולא יכולנו אני ואביו להחזיר את הזרוע למקומה עד שהשליך את האבן מיד ארצה. גם נסיונותיו הנוספים לזרוק אבן על הקבר עלו בתוהו. הסתכלתי על הנער וראיתי שעייני דולקות כאש בשעה שהיה מרים אבן להשליכה על הקבר, וזאת מכיון שהרוח אשר בקברו היה נכנס בראשו ובזרועותיו ומעכב בעדו מלעשות כן. הנער אמר לנו כי בשעה שמרים ידו לזרוק את האבן הוא רואה לפניו גוף עומד על הקבר ופניו ירקקות כטיט ושחורות כעורב. הנער תאר את האיש שמעולם לא ראהו ואנחנו שהכרנו אותו נוכחנו לדעת כי אכן זה האיש אשר קבור שם. אז בקשתי מהרוח שתצא מגופו של הנער וקבעתי לו זמן. גם בקשתי ממנו להשבע שלא יעבור על הזמן שקבעתי לו. הוא הסכים ובקש תפילין, שמתי תפילין ביד הנער והרוח נשבע מתוכו בשם הקל הגדול והנורא שכתוב באלו התפילין שהוא יוצא ביום שנקבע. "מהיכן

המשך בעלון הבא

מכתבים למערכת

עא

הריני בזה לאשר קבלת הספר, כפי בקשתכם.

אם דרוש איזו שהיא תשלום (אף שכותבים שיחולקו בחינם) נא להודיעני.

בכבוד רב ובהקרת תודה

הרב יוסף הכט

רב העיר אילת.

מה אנהנו אוכלים? מי מספק לנו את הבשר?

השיפה על כשרות השחיטה בעולם

המשך בעלון הבא

גדולי הדור פסקו! תרמו אל מפעל הזוהר העולמי, (ישירות לדפוס) והיו שתפים להצלת עם ישראל על ידי חלוקת דפי זהר היומי ספרים ועלוני בחנם: 0527651911

www.ha-zohahr.info/www.israel613.com/www.allzohar.com/HA-ZOHAR.NET

www.israel613.com/SHULCHAN ARUCH.htm